

"โรคกลางมีจริงหรือเปล่า?"

ถ้ามีคนถามฉันว่า "โรคกลางมีจริงหรือเปล่า?" ก่อนที่จะพูดอะไรต่อไป ใคร่ขออนุญาตตอบสั้น ๆ แต่มีหัวใจที่ชื่อว่า "มีจริง" หลังจากได้เขียนคำตอบตรงนี้ไว้แล้ว อาจมีหลายคนที่คิดว่า ฉันเขียนคนหลงมงายก็ได้!

แต่เดี๋ยวก่อนนี้: อย่างที่ฉันคิดเช่นนั้นเลย ขอให้รับฟังฉันพูดต่อไปก่อน ก็ยังเชื่อว่าเรื่องนี้มีเหตุผลไม่เช่นนั้นฉันคงไม่พูดอย่างหนักแน่น จึงขอให้ฟังต่อไปด้วยใจเย็น ๆ สักหน่อยจะดีกว่า

ทำไมฉันถึงพูดว่า มีจริง ก็เพราะเหตุว่า "เมื่อคนถือโรคกลางในสังคมที่มีจริง เรื่องโรคกลางก็ย่อมมีจริง" นอกจากเขาอยู่อย่างมองไม่เห็นคน จึงคิดแบบมีภูเขาคคน และผู้ที่คิดแบบมีภูเขาคคน ก็คือ การคิดแบบมีภูเขาคตัวเอง ใช้หรือเปล่า? ซึ่งผู้ที่คิดแบบนี้ ย่อมไม่อาจแก้ให้มีสุขภาพเกี่ยวกับคนในสังคมได้จริงไม่ได้ง่ายนัก

ผู้ที่เข้าใจสังขาร ย่อมมองเห็นความจริงว่า "ทุกสิ่งทุกอย่างได้สองด้าน" รวมทั้งเห็นเองว่า มีด้านหนึ่งเป็นพื้นบ้านของอีกด้านหนึ่ง แต่ที่ลึกซึ้งยิ่งกว่านั้น คือไม่ได้มองมองไปข้างเดียวอีกด้านหนึ่งหรือแม้หลายสิ่ง หากเห็นโอกาสที่จะมองย้อนกลับมายังบุคคลผู้มอง เพื่อรู้ความจริงทุกฝ่ายนั้น

ในเมื่อทุกสิ่งทุกอย่างได้สองด้าน ดังนั้นเรื่อง "โรคกลาง" ซึ่งเห็นเพียงด้านหนึ่ง ย่อมมีอีกด้านหนึ่งด้วย ถ้าใครสามารถมองเห็นด้านนี้ได้ น่าจะรู้ว่า คือด้านซึ่งอยู่บนพื้นบ้านของ "ข้อตกลง" โดยที่การรู้ด้านนี้ ได้จาก การปฏิบัติ ซึ่งช่วยให้รู้ความจริงได้เองอย่างเป็นธรรมชาติ

"เพราะฉันไม่ถือโรคกลาง จึงมองเห็นเหตุผล" เช่นนี้หรือเปล่า? ขอให้แต่ละคนก็พอคิดได้ ลองทำไปคิดดูเอง

ดังนั้น ทบทวนหน้าเราเรื่อง "ไคร่สาย" มาวิเคราะห์ค้นหาความจริง
เนื่องจากมีคนทั้งรักและชังเรา จุดประกายให้คิด อยู่ในวิ-
เคราะห์ได้ว่า "ถ้าเราไม่ยึดติดอยู่กับมัน" ย่อมหมายความว่า
เป็นผู้รู้เหตุผล

ทั้งนี้และทั้งนั้น ผู้รู้แล้วคงเข้าใจได้แล้วว่า "เหตุเกิดจากเงื่อน
ใยที่อยู่ในรากฐานจิตใจคน" หลังจากห่มภูมิทัศน์แล้ว พืชที่
เกิดขึ้น คนผู้มั่งมีดี ย่อมได้รับ กลับมา สอนให้ตนรู้
ความจริง เป็นวัฏจักร

จึงได้ทรงของทรงเรียบรู้อย่างกล่าว มีผลให้ผู้มีภูมิทัศน์จากราก
ฐานตนเองอย่างอิสระ สามารถรู้ความจริง ซึ่งมีเหตุมีผลเชื่อม
โยงถึงกันได้ทุกเรื่อง

บุคคลใดได้รับ "สิ่งซึ่งตนคาดไม่ถึง" แล้วคิดว่า "คือเหตุ
บังเอิญ" บุคคลผู้รู้จริง จึงมักจะวิเคราะห์ว่า "คือการศึกษา" หรือ
คือแบบฝึกหัดตัวเดิน เพราะต้องคอยเห็นแล้วว่า เป็นเหตุบัง
เอิญ คงทำให้ไม่คิดว่าคิดอะไรต่อไปอีก แทนที่มุ่งต่อสู้กับ
ตัวเองต่อไปอย่างไม่ยอมหยุดง่าย ๆ

เพราะใครเขาหยุดแล้วรู้หรือเปล่า จึงจะสามารถคิดค้นต่อ
ไปจนรู้ได้ถึงสิ่งซึ่งมีเหตุมีผล คนที่สู้ตัวเองไม่ได้ แม้ทำงาน
ใด ย่อมไม่คิดสู้มีผลา ดังนั้นพบความจริงว่า คนลักษณะนี้
มักเปลี่ยนงานบ่อย ๆ

ถ้ารู้จักตัวเอง ย่อมรู้จักคนทั่วไป ผู้ที่รู้จักคนจริง
ย่อมไม่ตกเป็นเหยื่อคนอื่น แม้ตกเป็นเหยื่อนมอดดูไคร่
ชตาชาติ เนื่องจากทุกสิ่งสามารถมองตนเองได้ เติบโต
เองได้จากเหตุและผล ชัดเจนพออยู่แล้ว

แม้สิ่งทั้งหลายคนได้รับโดยคิดว่า คือ "เหตุบังเอิญ"
ซึ่งแท้จริงแล้ว เกิดจาก "คุณงามความดี" ทั้งยังสืบได้จาก
กรรมภูมิทัศน์อย่าง "รู้เหตุผล" อันเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อนเกิน
กว่า ปรากฏความคิดซึ่งบังไม่ละเอียดพอที่จะหยั่งรู้ได้ถึง

ที่บุคคลใด พบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งหาทั้งพอใจ แล้วคิดว่า
"เหตุบังเอิญ" ครรดีได้อำนาจความคิดที่มีโอกาสตัวเอง แทน
กรรมอันดีนั้นหากความจริงต่อไปให้พบ แม้หนังสือยังไม่พบ อัน
หนึ่งข้างหน้า ไม่เรอกรีต ย่อมพบได้ในที่สุด ผู้ที่คิดว่า คือ
เหตุบังเอิญ คงต้องพบกับปัญหาหนักมากยิ่งนัก จนกว่าจะถึง
จุดต่อไปให้หนักกลับมากทบตนเอง เพื่อมองเห็นเหตุผล

บทสรุป

ภาพรวมของเรื่อง "โศกกลางมีจริงหรือเปล่า?"
เท่าที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด ต่อไปนี้สรุปได้ว่า

โศกกลางไม่มีในโลกภายนอก ก็สามารถรู้ความจริงจาก
โลกซึ่งอยู่ในจิตใจตนเองได้แล้ว ทุกสิ่งจึงมีแต่เหตุกับผล
เท่านั้น

ไม่มีเหตุบังเอิญใด ๆ ในชีวิตได้ แม้สิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว
ทำให้ต้องได้รับผลเสียหลาย ย่อมเกิดจากกรรมกระทำของตน
ในอดีต ส่วนสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว สมองความสับสนแก่จิตใจอัน
เป็นธรรมดา ย่อมมีเหตุผลสืบเนื่องมาจากกรรมที่ปฏิบัติ
ที่สั่งสมคุณงามความดีมาตลอดชีวิตเช่นกัน

ขอขอบคุณผู้ที่ช่วยคุณธรรม: ภายใต้อำนาจนี้ แล้วทำ
กรรมที่ควรใจให้มีหลายลักษณะไว้เพื่อหวังดีแก่ผู้
ทุกคน กับอีกด้านหนึ่ง กรรมที่กระทำไว้โดย: นี้ค้นหา
ความจริง ตลอดจนถึงกรรมที่เข้ามาเยือน ย่อมมีผลลึกใน
ตนเกิดสมาธิเพิ่มขึ้น ซึ่งสิ่งนี้ที่เรารู้จักว่า คือ การสร้าง
ฐานให้แก่ตนเองอย่าง สำคัญที่สุด.

เรียนจาก ความรู้รักเคารพรักทุกคน

ว.น. สาทิโก
๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖